

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

۱) اطلاعات درس

نام درس: اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب	شماره درس: ۱۳۶۱۱۴۹۲۱۱
دوره و رشته:	
نوع ارائه درس: نظری ☒ عملی ☒ کارآموزی ☐ کارورزی ☐	
تعداد واحد: ۳	مدت زمان ارائه درس: ۶۸
سال تحصیلی: ۱۴۰۵-۱۴۰۶	پیش نیاز: ---

۲) مدیریت درس

گروه ارائه دهنده: تکنولوژی اتاق عمل	استاد مسئول درس: دکتر بهمنی
رشته تحصیلی: اتاق عمل / آموزش پزشکی	ایمیل: bahmani.t.st@gmail.com

۳) اهداف کلی یادگیری درس

الف) توانمندی های شناختی (حیطه دانش):

- دانشجو بتواند جایگاه، نقش، وظایف و مسئولیت های فرد سیار و اسکراب را در تیم جراحی توصیف کند.
- دانشجو بتواند اصول آسپسیس، استریلیزاسیون، کنترل عفونت و ایمنی بیمار را در محیط اتاق عمل توضیح دهد.
- دانشجو بتواند اصول آماده سازی بیمار، اتاق عمل، تجهیزات و وسایل جراحی را توضیح دهد.
- دانشجو بتواند انواع وسایل و تجهیزات جراحی را نام ببرد، طبقه بندی کند و کاربرد هر یک را توضیح دهد.
- دانشجو بتواند اصول چیدمان میز اسکراب، باز کردن پک های استریل و حفظ میدان استریل را توضیح دهد.
- دانشجو بتواند اصول عملکرد فرد سیار و اسکراب را در مراحل مختلف عمل جراحی توضیح دهد.
- دانشجو بتواند اصول شمارش گاز، نخ، سوزن و سایر وسایل جراحی را توضیح دهد.
- دانشجو بتواند اصول ارتباط مؤثر، کار تیمی، مستندسازی و گزارش دهی در اتاق عمل را توضیح دهد.
- دانشجو بتواند موقعیت های شایع و خطاهای احتمالی در عملکرد فرد سیار و اسکراب را تشخیص دهد و راهکار مناسب برای پیشگیری یا مدیریت آن ها را توضیح دهد.

ب) توانمندی های روان حرکتی (حیطه مهارت):

- دانشجو بتواند محیط اتاق عمل، تجهیزات و وسایل مورد نیاز را با رعایت اصول ایمنی آماده کند.
- دانشجو بتواند شست و شوی جراحی، پوشیدن گان و دستکش استریل را با رعایت اصول آسپسیس انجام دهد.

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

- دانشجو بتواند میز اسکراب را با رعایت اصول چیدمان و حفظ میدان استریل آماده کند.
- دانشجو بتواند وسایل و تجهیزات جراحی را بر اساس نوع عمل شناسایی، دسته‌بندی و آماده کند.
- دانشجو بتواند وسایل جراحی را در نقش اسکراب، با رعایت اصول ایمنی و آسپسیس، به صورت صحیح به جراح تحویل دهد و دریافت کند.
- دانشجو بتواند وظایف فرد سیار را شامل تأمین وسایل، آماده‌سازی تجهیزات و همکاری با تیم جراحی انجام دهد.
- دانشجو بتواند شمارش گاز، نخ، سوزن و سایر وسایل جراحی را انجام و ثبت کند.
- دانشجو بتواند در موقعیت‌های شبیه‌سازی شده، آلودگی میدان استریل، کمبود وسایل یا تغییرات ناگهانی را تشخیص دهد و اقدام مناسب انجام دهد.
- دانشجو بتواند مراحل عملکرد فرد سیار و اسکراب را از آماده‌سازی تا پایان عمل، در یک سناریوی شبیه‌سازی شده اجرا کند.

ج) توانمندی‌های عاطفی (حیطه نگرش):

- دانشجو بتواند اهمیت رعایت اصول آسپسیس، کنترل عفونت و ایمنی بیمار را در عملکرد فرد سیار و اسکراب تبیین کند.
- دانشجو بتواند اهمیت مسئولیت‌پذیری، دقت، نظم و وقت‌شناسی را در عملکرد فرد سیار و اسکراب توضیح دهد.
- دانشجو بتواند اصول اخلاق حرفه‌ای، حفظ حریم خصوصی و احترام به حقوق و کرامت بیمار را در محیط اتاق عمل رعایت کند.
- دانشجو بتواند اهمیت همکاری، ارتباط مؤثر و احترام متقابل با اعضای تیم جراحی را در تأمین ایمنی بیمار تبیین کند.
- دانشجو بتواند در مواجهه با خطاها و موقعیت‌های ناایمن، نگرش مسئولانه نسبت به گزارش‌دهی و پیشگیری از آسیب به بیمار نشان دهد.

۴) محتوای آموزشی الف) مباحث نظری

ردیف	عنوان مبحث درسی	روش یاددهی	مدت آموزش (ساعت)	استاد ارائه دهنده	تعداد سوالات (سطوح تاکسونومی)		
					سطح ۱ (یادآوری اصول و دانش نظری)	سطح ۲ (تشخیص و تفسیر مطالب)	سطح ۳ (کاربرد و حل مسئله)
۱	مقدمه تاریخچه و جایگاه فرد سیار و اسکراب	سخنرانی فعال	۲	دکتر بهمنی	۲	۱	
۲	اصول اسپسیس و استریل	سخنرانی فعال/ارائه کیس	۴	دکتر بهمنی	۳	۲	۱
۳	اصول ایمنی بیمار و چک لیست	سخنرانی فعال/حل مسئله	۳	دکتر بهمنی	۲	۱	۱
۴	شناخت، دسته بندی و کاربرد وسایل	سخنرانی فعال/حل مسئله	۴	دکتر بهمنی	۳	۲	۱
۵	اصول آماده سازی اتاق عمل و میز جراحی، چیدمان وسایل	سخنرانی فعال/ارائه مورد	۳	دکتر بهمنی	۲	۱	۱
۶	اصول عملکرد فرد سیار و ارتباط با تیم	سخنرانی فعال/حل مسئله	۴	دکتر بهمنی	۳	۲	۱
۷	اصول عملکرد فرد اسکراب، آماده سازی میز و شناخت وسایل و ارتباط با تیم	سخنرانی فعال/پراتیک	۶	دکتر بهمنی	۳	۲	۱
۸	اصول شمارش و کانت	سخنرانی فعال/ارائه مورد	۳	دکتر بهمنی	۲	۱	۱
۹	مدیریت موقعیت های غیر منتظره و خطاهای شایع	ارائه مورد/حل مسئله/کار تیمی	۳	دکتر بهمنی	۲	۱	۱
۱۰	اخلاق حرفه ای/ارتباط تیمی/مستندسازی	سخنرانی فعال/ارائه مورد	۲	دکتر بهمنی	۱	۱	۰

(ب) مباحث عملی

ردیف	عنوان مبحث درسی	روش یاددهی	مدت آموزش (ساعت)	استاد ارائه دهنده	تعداد سوالات (سطوح تaksونومی)		
					سطح ۱ (یادآوری اصول و دانش نظری)	سطح ۲ (تشخیص و تفسیر مطالب)	سطح ۳ (کاربرد و حل مسئله)
۱	شنایی با محیط اتاق عمل، تجهیزات و اصول ایمنی؛ شناسایی وسایل و آماده سازی محیط	نمایش، آموزش آزمایشگاهی، تمرین عملی	۴	دکتر بهمنی		۱	۱
۲	شست و شوی جراحی، پوشیدن گان و دستکش استریل	نمایش عملی، تمرین تحت نظارت، بازخورد	۴	دکتر بهمنی		۱	۲
۳	آماده سازی و چیدمان میز اسکراب؛ بازکردن پک ها و رعایت تکنیک استریل	نمایش عملی، تمرین عملی، بازخورد	۴	دکتر بهمنی		۱	۲
۴	شناخت، دسته بندی و تحویل وسایل جراحی در نقش اسکراب	نمایش عملی، تمرین گروهی، شبیه سازی	۴	دکتر بهمنی		۱	۲
۵	عملکرد فرد سیار؛ آماده سازی اتاق، تأمین وسایل و ارتباط با تیم جراحی	نمایش عملی، شبیه سازی، حل مسئله	۴	دکتر بهمنی		۱	۲
۶	شمارش گاز، نخ، سوزن و وسایل جراحی؛ ثبت و گزارش شمارش	نمایش عملی، تمرین عملی، سناریو	۴	دکتر بهمنی		۱	۲
۷	مدیریت موقعیت های شایع و خطاهای احتمالی؛ آلودگی، کمبود وسیله و تغییر برنامه	شبیه سازی، حل مسئله، بازخورد	۴	دکتر بهمنی		۱	۲
۸	اجرای یک سناریوی کامل عملکرد فرد سیار و اسکراب از آماده سازی تا پایان عمل	شبیه سازی، ایفای نقش، آزمون عملی	۴	دکتر بهمنی		۱	۲

۵) راهبردهای آموزشی

- راهبرد یادگیری مبتنی بر مشکل (Problem-based)
- راهبرد جمع آوری اطلاعات (Information gathering)
- راهبرد تدریس ادغام یافته (Integrated)

۶) روش های یاددهی

- سخنرانی فعال
- آموزش آزمایشگاهی
- ارائه مورد (Case Presentation)
- حل مسائل
- پرسش و پاسخ
- مطالعه متون
- آموزش ترکیبی (Blended Learning)
- آموزش تلفیقی (Hybrid Learning)
- بازخورد آزمون (Post-Exam Reflection)

۷) مسئولیت های دانشجو (روش های یادگیری)

- مشارکت فعال در کلاس ها و گفتگوهای حضوری
- مشارکت فعال در کلاس ها و گفتگوهای الکترونیک
- نکته برداری (یادگیری نوشتاری)
- انجام تکالیف کاغذی و الکترونیک
- ارائه سمینار
- انجام کوئیزهای آنلاین در سامانه نوید
- خود آموزی و مطالعه انفرادی منابع های معرفی شده
- شرکت در آزمون و جلسه بازخورد آزمون آنلاین
- شرکت در ارزشیابی اساتید و برنامه های آموزشی

۸) رسانه ها و وسائل آموزشی

- نرم افزارهای Power point و Adobe Connect

- سامانه یادگیری الکترونیک نوید
- پراتیک
- اسلایدهای آموزشی
- مولاژ
-

۹) میزان مشارکت اساتید (%)

- دکتر بهمنی..... (۱۰۰)
- دکتر ()
- دکتر ()

۱۰) منابع اصلی درس

- Alexander's Care of the Patient in Surgery
- ..Berry & Kohn's Operating Room Technique

۱۱) روش های ارزیابی

- مشارکت در گفتگوهای کلاس حضوری
- مشارکت در گفتگوهای الکترونیک
- رفتار حرفه ای (پوشش حرفه ای، وقت شناسی، مسئولیت پذیری و ارتباط موثر)
- آزمون شفاهی کلاسی
- کوئیز آنلاین
- ارائه تکالیف به صورت گزارش شفاهی، کتبی یا الکترونیک
- آزمون تراکمی کتبی چهار جوابی، جورکردنی و تشریحی کوتاه پاسخ
- تشخیص لام میکروسکوپی به صورت ایستگاهی
- مشارکت در گروه کوچک

۱۲) نحوه محاسبه نمره کل

- ۴۰٪ آزمون پایانی + ۳۰٪ آزمون عملی +DOPS ۳۰٪ کوئیز کلاسی و میانترم و فعالیت کلاسی
-

۱۳) مقررات درس

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
شناسنامه دروس (Course Syllabus)

- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در جلسات نظری:
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در جلسات عملی:
- حداقل نمره قبولی: ۱۲
-

(۱۴) توضیحات ضروری

- شناسنامه درس در ابتدای نیمسال تحصیلی تهیه و اطلاع رسانی می گردد. در صورت بروز مسائل پیش بینی نشده، استاد مسئول درس می تواند با هماهنگی دفتر توسعه آموزش (EDO) دانشکده تغییرات ضروری را در برنامه ایجاد نماید.